

Scheemder Albert Roemeling (74): „Molenrestauratie is echt vakwerk”

(van één onzer redacteurs)

Meer dan vijftig jaar lang is Albert Roemeling (74) uit Scheemda molenbouwer geweest. Actief dan wel te verstaan. Eigenlijk helpt hij zijn schoonzoon en opvolger Molema nu nog wel met zijn vakkennis en met allerlei karweitjes, maar de echte grote klussen zijn voor Roemeling afgelopen. Niet dat hij daar zo blij om is, zeker niet. „Het is een heel mooi vak”, zegt hij. „Ik ben blij dat mijn schoonzoon er interesse in had en dat hij mijn werk over heeft kunnen nemen”.

Er zijn naar schatting nog een twintig molenbouwers in Nederland. Die houden zich dan voornamelijk bezig met restauratiewerkzaamheden en komen dan veelvuldig in contact met een instantie als Monumentenzorg. Albert Roemeling heeft uitstekende ervaringen daarmee. „Ze hebben er een beetje lopen die veel verstand van molens heeft en waar je goed mee kunt overleggen. Ze verdelen het beschikbare werk zo'n beetje over de molenbouwers in het land. Er is werk zat”.

Roemeling en schoonzoon Molema hebben dat wel gemerkt de afgelopen jaren. Overal hebben ze gezeten: op Terschelling, in Friesland, Drenthe, Overijssel en Brabant. Op het ogenblik wordt er gewerkt aan het herstel van de molen in Kropswolde. Een hele klus, zo'n molen bouwen. Twee tot drie man, en soms vier, zijn er zeker een jaar mee onder de pannen.

LEREN

Een opleiding voor molenbouwer bestaat er niet in Nederland. Albert Roemeling: „Je moet het vak op het werk leren. Natuurlijk is het mooi als je wat van timmeren weet, maar een handige knaap kan het ook wel onder de knie krijgen. Ach ja, je hebt zoveel verschillende soorten molens, koren-, hout-, olie- en windmolens. Vroeger had je ook nog wel cacao- en krijtmolens. Het was toen zo'n mooi gezicht, al die molens in het land en in de dorpen en steden”.

In de loop der jaren is het aantal molens flink teruggelopen. Ooit stonden er 9000 in ons land, nu zijn er nog maar ruim 800 over. Roemeling: „Gelukkig dat men in de gaten heeft gekregen dat wat er nog over is behouden moet blijven.

Niet alleen dat wij dan werk hebben, maar het zou ook doodzonde zijn. Er is echt nog genoeg te doen hoor. In Winschoten zou de molen van Edens ook een beurt moeten hebben. De kap is verrot en daarvoor ontstaat een gevaarlijke si-

ter kreeg je een lier en kon je het met een paar man wel redden”.

IJZEREN

De roeden waren vroeger van hout, tegenwoordig worden ze van ijzer gemaakt. Ze zijn meestal tussen de twintig en vijf en twintig meter lang. Roemeling: „We laten ze door smid Burema in Oudeschans maken. Die heeft er nu al meer dan honderd voor ons gemaakt”.

Veel ongelukken gebeuren er

tuatie: er ligt tien ton op zo'n kap”.

„Vroeger”, herinnert Roemeling zich, „waren er eigenlijk geen grote reparaties bij. De mulder kreeg maar twee dubbeltjes voor een mud koren en daarvan moest hij dan het onderhoud ook betalen. Hij kon alleen dan maar het allernoodzakelijkste doen”.

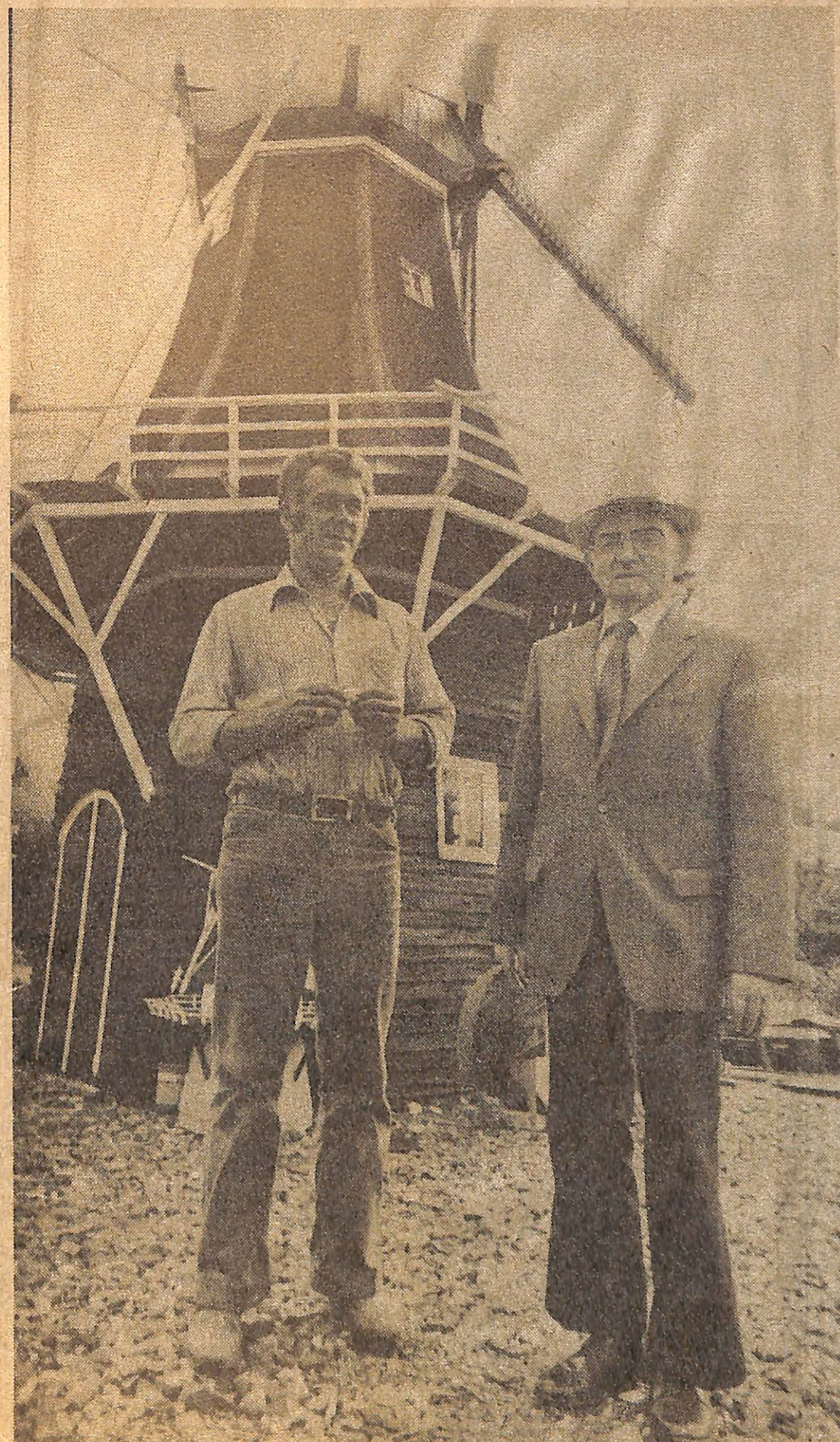
Het is een mooi gezicht, mensen aan het werk te zien bij het herstel van een molen. „Het vak dwingt respect af bij de mensen, dat merk je. Vroeger was het vaak hoog en zwaar werk, tegenwoordig is het met behulp van allerlei machines een stuk gemakkelijker geworden. Maar er komt nog steeds veel handwerk aan te pas. Als je er vroeger een paar nieuwe roeden aan moest zetten, dan werd het hele dorp bij elkaar geroepen om aan het touw te trekken, dat die roede omhoog moest brengen. La-

niet bij het bouwen van een molen, ondanks het feit dat de molenbouwer vaak erg hoog zijn werk moet doen. Nog niet zo heel lang geleden is er eens iets goed misgegaan. Dat was toen de kap van de molen in Farmsum erop moest worden gezet en de kraan, die dat karwei moest verrichten, brak.

Roemeling: „Een hele nare zaak, omdat bleek dat de kraan wel maar wat er aan hing niet was verzekerd. Dat was even schrikken natuurlijk, maar gelukkig bleek de gemeente verzekerd te zijn en leden we daarom geen schade. We hebben de kap helemaal opnieuw moeten bouwen. Maar je leert van zo'n ervaring. Het gebeurt misschien nooit weer, maar als er nu een kap moet worden geplaatst dan hebben we het zaakje tevoren wel even verzekerd”.

Albert Roemeling beleeft nu

*Twee generaties
molenbouwers;
rechts de heer Roemeling,
met naast hem
zijn schoonzoon.*

nog veel plezier aan het molen-tje, dat achter zijn huis staat en dat hij ook zelf heeft gebouwd.

„Ach ja, zo nu en dan laat je hem eens draaien en hij heeft toch altijd wat onderhoud nodig.

Ik vind het leuk om te doen. Still zitten de hele dag, dat is niets voor mij”.